

**หลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี**
**Good Governance and Performances in Accordance with the Organization
Performance Standards of Local Administrative Organizations
in UbonRatchathani Province**

อาทิสญา กุลบุญญา

ACADEMIC JOURNAL

UTTARADIT RAJABHAT UNIVERSITY
<http://research.uru.ac.th>

**หลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี**
Good Governance and Performances in Accordance with the
Organization Performance Standards of Local Administrative
Organizations in UbonRatchathani Province

อาภิสญา กุลบุญญา*

นลินี ทองประเสริฐ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานส่วนท้องถิ่นที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งสิ้น 278 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีธรรมาภิบาลในภาพรวมและรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี และปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มี เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งของพนักงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล มาตรฐานการปฏิบัติราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....
*หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Abstract

The purposes of the research were 1) to study administration applying good governance of local administrative organizations in UbonRatchathani province 2) to study the relationship between the administration applying good governance in accordance with the organization performance standards of local administrative organizations in UbonRatchathani province and 3) to compare the administration applying good governance classified by sex, educational levels and positions of local officers in UbonRatchathani province. The sample group in the research was 278 local officers of provincial administrative organizations, municipalities and sub-district administrative organizations in UbonRatchathani province. The sample was selected by using stratified random sampling. The research instruments used in this research was a questionnaire with the reliability of 0.95. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, t-test, f-test, standard deviation and analyze the correlation with Pearson Chi-Square.

The research results were found as follows;1) the administration applying good governance of local officers in UbonRatchathani province as overall and six aspects were at high level, 2) the level of administration applying good governance was positively correlated with the performances in accordance with the organization performance standards of local administrative organizations in UbonRatchathani province and 3) personal factors of local officers ; respondents who had different sex, educational level, and positions. Those people had opinions about the administration applying good governance of administrators in local administrative organizations overall and aspects with no difference.

Keyword : Good Governance, Organization Performance Standards, Local Administrative Organizations

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่นอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดเพื่อพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะความต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบของตนเองและเท่ากับเป็นการเพิ่มความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการบริการสาธารณะให้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามความจำเป็นในแต่ละท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และ สถาบันพระปกเกล้า ได้มีมาตรการ กลไกเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการให้รางวัลแก่ท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามพระราชกฤษฎีกาหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 52 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล ซึ่งส่งผลต่อการสร้างภาพลักษณ์อันดีงามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(สถาบันพระปกเกล้า. 2544 : 43)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำการบริหารจัดการและวิธีการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ตามแนวทางของหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยผ่านระบบการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานอาศัยกฎระเบียบการปฏิบัติราชการ เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติเพื่อสร้างความถูกต้อง เป็นธรรม โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานทั้งในแง่ผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าของเงิน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและสังคมโดยรวม เพื่อใช้ประเมินการปฏิบัติงานของ อปท.ในทุกๆ ปี จากการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ผลการประเมิน อปท.ที่ผ่านการประเมินในระดับจังหวัดโดยคณะทำงานจังหวัด (Core Team) ประจำปี 2555 จำนวน 404 แห่ง พบว่า มีเพียง 204 แห่งที่มีความพร้อมและประสงค์ให้ตรวจสอบข้อมูลการปฏิบัติราชการ คิดเป็นร้อยละ 47 และพบว่า ยังมี อปท. ร้อยละ 53 ที่มีจุดอ่อนต้องปรับปรุงในด้านการปฏิบัติราชการ (ไภววิทย์ พวงงาม และคณะ. 2556: บทคัดย่อ) จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรในสังกัดและนำส่วนที่เป็นปัญหาการได้เรียนรู้จุดแข็ง จุดอ่อน จากการประเมินผลตามตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการตื่นตัวทั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และบุคลากรท้องถิ่น ในการพัฒนาการจักระบบราชการที่มีคุณภาพ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. มุ่งศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลภายใต้ปัจจัยพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวคิดธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
2. ศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลภายใต้ปัจจัยพื้นฐานของตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการ ใน 7 ปัจจัย แนวคิดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยเก็บข้อมูลแยกตามตำแหน่ง ได้แก่ ตำแหน่งปลัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าสำนักปลัด หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา และหัวหน้าส่วนการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 952 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ตำแหน่งปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าสำนักปลัด หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา และหัวหน้าส่วนการศึกษา ในปี พ.ศ. 2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 : 99, อ้างถึงใน ทองใบ สุดชาติ 2549 : 129) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 278 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่น 2. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

ตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการ ใน 7 ปัจจัย ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2551) ได้แก่ 1. การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน 2. การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3. การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ 4. การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5. การปรับปรุงภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6. การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน 7. การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

สมมุติฐานการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐาน ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลส่งผลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี
2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี
3. บุคคลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) ในรูปของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเสนอประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกเป็น เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ และ(6) หลักความคุ้มค่า เครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence : IOC) ได้ไม่ต่ำกว่า 0.50 และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 99) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.95

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มศึกษาในเขตพื้นที่บริการ

2. ขอความร่วมมือจากประชากรกลุ่มศึกษาที่เป็นข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยเก็บแบบสอบถามจากปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าสำนักปลัด หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา และหัวหน้าส่วนการศึกษา จำนวน 278ฉบับ

3. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลทางโปรแกรมทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการหาเพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการ ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์เฉลี่ยด้านรายข้อรายด้าน ตามความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้สถิติ ได้แก่ การหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ความแปรปรวนเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและสรุปความหมาย

ผลงานวิจัย

จากการศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วน

ผลการศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.15 ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.25 หลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.20 และหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 4.18 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารที่มีหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี กับปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งของพนักงานที่ต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปราย

จากผลการศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยอภิปรายผลงานวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งของพนักงาน โดยมีขอบข่ายการบริหารงาน 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรมและด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการในองค์กร ทั้ง

ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ภารกิจ ของหน่วยงานทำให้มีการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคุ้มค่า มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสนับสนุนภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของรัฐ บนหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทำให้บริหารงานก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากสาเหตุดังกล่าวจึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้บริหาร ข้าราชการและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาทางด้านในการใช้หลักธรรมาภิบาล มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายเป็นรายข้อแต่ละด้าน ดังนี้

1.1. ด้านหลักนิติธรรม จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านนิติธรรมโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สร้างความเป็นระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นในองค์กร จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพภาพร พันสาย (2554 : 126) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธรผลงานวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยความเที่ยงธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรมและจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ยึดหลักคุณธรรมในการทำงานสร้างความรักความสามัคคีขึ้นในองค์กร ซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องตามหลักการบริหารตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสร้างหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่ได้สรุปไว้ว่าการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพจน์ เจริญข้า (2554 : 111) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอลำทะเมนชัยบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา เพื่อสร้างความโปร่งใสและสร้างความเชื่อถือศรัทธาให้แก่ประชาชนซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุซง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี (2544 : 38) กล่าวว่าเป็นการพิจารณาที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ กติกาและความตั้งใจจริงในการบริหารงานของรัฐต่อสาธารณชน มีความเป็นอิสระในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การค้า สังคม และสิ่งแวดล้อม สู่ประชาชนอย่างทั่วถึง หรือการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและทราบข้อมูลข่าวสารสาธารณะของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากนี้ความทันสมัยของข้อมูลและความรวดเร็วของการเผยแพร่ข้อมูลและรวดเร็วของการเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายของรัฐ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพร นาคแสง (2555:104) ศึกษาเรื่อง

ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักความโปร่งใสในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานีให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ เสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาฯ เพื่อกำหนดนโยบาย ออกระเบียบและข้อบังคับตำบลการบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมนี้ ซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุซบง ชัยเจริญวัฒน์และบุญมี ลี (2544:44) หมายถึง คนไทยทุกคน ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ๆ ทั้งนี้ประชาชนต้องรู้จักสิทธิและการใช้สิทธิ ประชาชนต้องตื่นตัว กระตือรือร้นที่จะรับรู้ ตรวจสอบกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนอื่น สร้างภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง มีทัศนคติต่อส่วนรวมที่ถูกต้อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาพันท์ สุธรรมแบ่ง (2555 : 121) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสองดาว อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานในด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.5. ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานโดยการวางกรอบความรับผิดชอบให้มีขอบเขตที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบงาน มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการบริหารงานคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประชาชนโดยรวม ซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ราชัญ สมทบ (2556 : 114) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของ การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า โดยภาพรวมบุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก

1.6. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีการเพิ่มความสามารถในการบริหารงานเพิ่มผลผลิตของงานในทางบวกให้เกิดความคุ้มค่ากับต้นทุน และประโยชน์ที่ได้รับ และการประหยัดทรัพยากรอย่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งงบประมาณแผ่นดินอย่างคุ้มค่า สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชกฤษฎีกาการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 กล่าวว่า หลักความคุ้มค่า คือ หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สอดคล้องกับ บุซบง ชัยเจริญวัฒน์และบุญมี ลี (2544 : 43) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือกระบวนการและสถาบันของรัฐสามารถจัดสรรและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมโดยรวมถึงการทำงานที่รวดเร็ว มีคุณภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระไพฑูรย์ รัตนโก (ศรีวิชา) (2556 : 138) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัด

อุดรธานี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลใน 6 ด้าน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติราชการทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ จากผลการศึกษาวิจัยทำให้สามารถพิจารณาการใช้หลักธรรมาภิบาลกับมาตรฐานการปฏิบัติราชการทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านหลักความคุ้มค่ากับด้านการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของ อปท. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้มีการตรวจประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการ คือ การตรวจประเมินการปฏิบัติราชการ โดยคณะทำงานตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการ (Core Team) ซึ่งจังหวัดแต่งตั้งเพื่อตรวจประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ตามแบบตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการ จึงจะสามารถขอรับการประเมินเพื่อรับประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) ประจำปี อีกทั้งเป็นหลักเกณฑ์ประสิทธิภาพ เพื่อขอเปลี่ยนแปลงขนาดเทศบาลเป็นขนาดใหญ่ และตัวชี้วัดกำหนดระดับปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการและนิเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาพันธุ์ สุธรรมแบ่ง (2555 : 125) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสองดาว อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีโดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งของพนักงาน พบว่า โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นระดับผู้บริหาร มีระดับการศึกษาในระดับเดียวกันและใกล้เคียงกัน มีตำแหน่งงานในระดับเดียวกัน อีกทั้งยังมีความรู้และประสบการณ์ มีความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิภาพร พันสาย (2554 : 122) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร พบว่าปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ เจริญขำ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ผลงานวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกันและระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูธีรสุตคุณ (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา: เทศบาลนครสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัด

สงขลา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ผลงานวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวที่เป็นบุคลากรและประชาชนมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเข้าใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน จึงอาจทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน

กล่าวโดยสรุป จากการวิจัยที่ค้นพบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า หากผู้บริหารใช้หลักในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก ก็จะส่งผลให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ทุกส่วนราชการต้องมีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการ ใน 7 ปัจจัย ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำภารกิจใดภารกิจหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นที่ยอมรับและเกิดศรัทธาภาพการบริหารจัดการ อันนำไปสู่การได้รับรางวัลองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี จากสถาบันพระปกเกล้า ทำให้การบริหารท้องถิ่นเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางมากขึ้นอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจและสิ่งจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรได้อีกประการหนึ่ง เป็นการเพิ่มศักยภาพประสิทธิผลให้กับเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรที่ดี เพราะหากว่าผู้ปฏิบัติงานรักและซื่อสัตย์ เห็นถึงคุณค่าขององค์กรย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้มากยิ่งขึ้น ทุกส่วนราชการต้องมีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการ ใน 7 ปัจจัย
2. คณะผู้บริหารควรมีปัจจัยภาวะผู้นำซึ่งหมายถึงคุณลักษณะต่างๆ เช่น การเป็นผู้มีความเสมอภาค โปร่งใส มีคุณธรรม และรับผิดชอบต่อประชาชน
3. ควรมีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือกันในการประหยัดใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย/การทำวิจัยต่อยอด

1. ควรศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในเขตพื้นที่ต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะ เป็นประโยชน์โดยตรงกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบอย่างแท้จริง
3. ควรศึกษาหรือวิจัยในพื้นที่จังหวัดแห่งอื่นๆ เปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้ว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และแก้ปัญหาให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม และคณะ. (2556). รายงานการประเมินโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อรับเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555. ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- ทองใบ สุตขารี. (2549). การวิจัยธุรกิจ ปฏิบัติการวิจัยนอกเหนือจากตำรา. อุบลราชธานี : คณะบริหารธุรกิจ และการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทิพยาพร พันสาย. (2554). สภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพพร นาคแสง. (2555). ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2544). “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”. รายงานการวิจัย. สถาบันพระปกเกล้า : ครุสภาลาดพร้าว.
- ประภาพรณ์ สุธรรมแปง. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสองดาว ตำบลสองดาว จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระไพฑูรย์ รตนโก (ศรีวิชา) (2556). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระธีรสุดคุณ . (2555). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ราชัญ สมทบ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สุพจน์ เจริญขำ. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2543). “สังคมโปร่งใสไร้ทุจริต”. รายงานที่ตีพิมพ์. 28 พฤศจิกายน.